

Utdanningsdirektoratet
Postboks 2924 Tøyen
0608 Oslo

Oslo, 27. september 2007
Vår ref. : FG

HØRING OM FORSLAG TIL ENDRINGER I FORSKRIFT TIL OPPLÆRINGSLOVEN NR. 724 – SÆRSKILTE REGLER FOR FAGOPPLÆRINGEN I KAP. 4.

Norges Bilbransjeforbund har vurdert ovennevnte forslag til endring i Forskrift til opplæringsloven og på det grunnlag har vi utarbeidet våre kommentarer. NBF er medlem av Faglig Råd TIP og har deltatt i diskusjonen og vedtaket om uttalelse om Forskriften. NBF er likeledes medlem av og del av NHO-systemet og har deltatt i og står bak NHO's høringsuttalelse i denne sammenheng. Vi ønsker likevel å gi noen generelle og noen spesifikke kommentarer til Forskriften.

Generelt

Med de endringer i forskrift til opplæringsloven som nå foreslås og som skal erstatte eksisterende forskrift, mener vi det er viktig at forskriften er utvetydig mht. konkrete bestemmelser. Kunnskapsløftet rokker ved en del grunnleggende tenkemåter, åpner for større grad av frihet til å velge innhold i utdanningen, og lokale løsninger for gjennomføring av utdanningen og fagprøven. Gjennom Kunnskapsløftet er omfanget av de nødvendige yrkesteoretiske kunnskaper redusert, fordi antall timer for VG1 og VG2, for felles programfag, er redusert i forhold til R 94. Det nye faget Prosjekt til fordypning kan i noen sammenheng bøte på dette, samtidig som det samme kan bli en uhensiktsmessig fordypning for eleven i forhold til valg av fag på VG3, fordi det gis åpning til fritt å kunne velge hva PF skal inneholde.

Etter Reform 94 ble hovedmodellen fastsatt til 2+2. For noen fag var modellen tilstrekkelig som utgangspunkt for et læreforhold. For bilfagene ble det med denne modellen, nødvendig å tilføre lærlingene ytterligere teoretiske kunnskaper gjennom utstrakt kursvirksomhet i læretiden. I Kunnskapsløftet er det et vesentlig poeng ikke å skille teori og praksis. Like fullt er det viktig å akseptere at de aller fleste yrker ikke kan utøves dersom de teoretiske kunnskapene er mangelfulle. For bilfagene blir dette enda mer kritisk fordi omfang av felles programfag i VG2 er sterkt redusert. Når det gjelder eksamen på VG2 er den bestemt til å være en praktisk eksamen, som bare til en viss grad tester elevenes yrkesteoretiske kunnskaper. En slik eksamensform som plattform for læretid og opplæring i bedrift, understøtter behovet for prøving av yrkesteori på VG3-nivået.

Fag/ svenneprøve skal gjennomføres som sluttvurdering i yrkesfaglig del av videregående opplæring. Denne sluttvurderingen skal gi informasjon om elevens faglige nivå ved avslutning av opplæring i faget. Det blir derfor viktig at fagprøven får et slikt innhold og gis slike forutsetninger at det er reelt mulig å foreta en slik vurdering. Det stiller krav til kontroll av elevens yrkesfaglige kunnskaper, og det stiller krav til fagprøven. Vi vurderer det dit hen at en mappevurdering ikke vil kunne være tilstrekkelig for prøving av den nødvendige kompetanse, men aksepterer likevel at der partene er enige, kan denne metoden benyttes i løpet av læretiden.

De enkelte punktene – noen kommentarer.

§ 4-49. *Krav om fellesfag til fag- og svenneprøven.*

Her er det viktig at så vel fellesfag som felles programfag blir prøvd. Vi er også av den oppfatning at det skal være et krav til lærlingen om bestått eksamen i så vel fellesfag som felles programfag. Dette vil gjøre det mer attraktivt for bedrifter å ta inn lærlinger i sin virksomhet.

§ 4-50 *Særlige føresegner om fag-/sveineprøve for praksiskandidater*

Paragrafen har etter vår oppfatning, noen uklarheter som bør klargjøres. Det gjelder 4.ledd som omhandler den prøven som praksiskandidater skal avlegge før de kan avlegge fagprøve. Vi mener det er viktig at de bestemmelser som ble fastsatt gjennom Rundskriv LS-05-2001 *om prøving i teoretisk del av fag- og svenneprøver for praksiskandidater*, bør stå ved lag også gjennom den nye forskriften. Av dette rundskrivet fremgår det i hvilke fag det skal avlegges en tverrfaglig eksamen på VKII nivå. (R94). For å sikre oss at den nødvendige yrkesfaglige kunnskapen er tilstede, ønsker vi at denne prøvingen også skal gjelde for praksiskandidater etter Kunnskapsløftet.

For å få en nasjonal standard på slike prøver, mener vi det er viktig at prøvene får sentralgitte rammer men at utforming av prøvene gjøres lokalt. Egne veiledninger for gjennomføring og bedømming av fagprøven bør utarbeides.

§ 4-51 *Prøvenemnd for fag-/sveineprøva.*

I forslaget til høring er formuleringen, *så langt det er mulig*, med på å senke kravet til yrkeserfaring for medlemmer av prøvenemdene. Dersom denne formulering strykes, legges det større krav til næringslivet om å finne brukbare kandidater til prøvenemdene. Relevant yrkeserfaring er imidlertid en forutsetning for å kunne fungere i en prøvenemnd i en tid hvor endringene skjer raskere enn før. Vi foreslår derfor at den innskutte setning strykes.

§ 4-52 *Innhold og omfang av fag-/sveinprøva*

På samme måte som for praksiskandidater, mener vi at fagprøve for lærlinger skal ha samme betingelser mht prøving av teoretiske og praktiske kunnskaper og ferdigheter. En slik bestemmelse må da legges inn i tekstens første del: *Fag-/svenneprøve skal prøve den praktiske og yrkesteoretiske kompetansen i faget slik den er beskrevet i læreplanen for faget.*

Det bør fremgå av den enkelte læreplan hvilke krav som stilles til avleggelse av fagprøven. I tillegg bør det i likhet med vedlegg til LS-05-2001, utarbeides en oversikt over hvilke fag det kreves eksamen i yrkesteori på VG3 nivå for å kunne avlegge fagprøve.

§ 4-63 *Vitnemål og kompetansebevis.*

Det pågående arbeid med gjennomgående dokumentasjonsordning for fag- og yrkesopplæringen bør hensyntas i denne paragrafen.

Vennlig hilsen
NORGES BILBRANSJEFORBUND

Syver Leivestad
Adm. direktør

Frøydis Gustavsen
opplæringssjef